

BRANDKÅRS-

tidsskrift

Nr 8 1961

43 ÅRG.

UR INNEHÅLLET:

Brandförsvaret i en storkommun..	173	Aktuell rättspraxis	187
"Knallestaden" årets kongress-stad	179	Brandförsvarsforum 1961	187
Hur skulle Du handla?	183	Nytt från byggnadsfronten	189
Kranhissar	184	Helge Forssman död	191

Släckning av brand i råolja vid Göteborgs brandkårs övningsfält.

Delco-Remy

högeffektgeneratorer

Överallt där kraven på generatorns laddnings-effekt ställs högre än vanligt, byter man till nya DELCO-REMY högeffektgenerator, t. ex. i ambulanser, brandvagnar, bärgningsbilar, polisbilar och droskor.

- Extra laddningskapacitet för toppbelastning
- Kraftig generatorström redan vid tomgång och full laddning vid lågt varvtal
- Full spänningskontroll vid alla hastigheter
- Stor driftsäkerhet
- Små dimensioner
- Lätt att montera
- Ekonomisk i underhåll
- Utbytbar mot de flesta standard-generatorer

Specifikation över två av de vanligaste typerna:

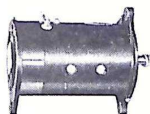
(Aggregat för andra effekter levereras även)

VÄXELSTRÖMSGENERATOR NR 1117070

Spänning 12V
Effekt 900W
Max generatorström 60A
Börjar ladda vid 720 r/m
Generatorström vid tomg. 27A
Försedd med inbyggd kisellik-riktare och monteras med hel-transistorregulator eller transistorkontaktregulator.

LİKSTRÖMSGENERATOR NR 1106985

Spänning 12V
Effekt 675W
Max generatorström 45A
Börjar ladda vid ... 875 r/m
Generatorström vid tomg. 14A
Levereras med kombinerad ström- och spänningsregulator.

Aktiebolaget AGEBE

STOCKHOLM
010/24 10 20

GÖTEBORG
031/12 41 45

MALMÖ
040/93 40 40

Nr 8 1961
43 ÅRG.

UPPLAGA 14.500 EX.

JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG
ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND
• TELEFON 21 36 06 • POSTGIROKONTO NR 4870

BRANDKÅRS- *tidskrift*

Brandförsvaret i en storkommun*)

Av brandchef Nils Grönvall.

V i ha i föregående föredrag hört,** att en grundprincip i förslaget till kommunindelning är att kring en *centralort* skall grupperas ett naturligt omland, naturligt med hänsyn till näringsliv, kommunikationer m.m. När man vill försöka skissera ett brandväsendes organisation är det viktigt att hålla denna princip för ögonen.

Men det är lika viktigt att med en gång klargöra, att de nya storkommunerna — oavsett i vilken form de bildas — kommer att bli av vitt *skilda natur*. Någon form av *likeriktning* kan det aldrig bli tal om. Ärendet gäller nu att finna en organisationsform, som på ett förnuftigt sätt täcker de många olikartade uppgifter kommunerna ha att bära, brandförsvaret självfallet inräknat. Jag avser i fortsättningen icke att diskutera formerna för storkommunernas uppkomst; via eller medelst blockbildning, andra former av samverkan eller verklig sammanslagning synes mig för min uppgift i dag likgiltigt.

Det må tillåtas mig att jag ur egna erfarenheter först redogör för vissa förhållanden i Göteborgs-räijongen.

Göteborg växer mycket hastigt. Det börjar inom stadens juridiska gräns bli trångt om både bostads- och industrimark. De kringliggande kommunerna, särskilt de norr om staden på Hisingen, äger attraktiv mark såväl för bostadsbebyggelse som för industrimark.

Bostadsbebyggelse av stadsmässig karaktär, t v dock utan höghus, men man bör nog understryka t v, pågår för fullt i en av dessa kommuner (Tuve). Industribebyggelsen har funnit större intresse för en annan kommun (Torslanda), där redan nu ett stort lagerområde med försäkringsvärden uppåt 75 miljoner kronor är färdigt och ett annat lika stort är under början av dess planering. I andra grannkommuner förekommer stark stadsmässig bostadsplanering blandad med industribebyggelse.

Staden har *släckningsavtal* med dessa grannkommuner. Detta innebär ju i princip endast, att resp kommuner slippa hålla egna brandkårer. Däremot skall i kommunen finnas bl a *brandchef som värdare av kommunens förebyggande brandskydd*. Det ligger ingen som helst underskattning av dessa kommunala brandchefers intresse och duglighet, när jag helt kort konstaterar att inför den utveckling som sker så *räcker dessa brandchefers kompetens icke till*. Brandchefen i Göteborg har naturligtvis vissa möjligheter att ingripa, t ex genom att ställa som villkor

*) Föredrag vid Svenska Brandkärernas Riksförbunds årsmöte den 13 juni 1961 i Borås.

**) "Den nya kommunindelningen", infört i nr 7/1961.

för släckningsavtalets bestånd att han bereds möjlighet att ingripa reglerande i åtminstone mera betydelsefulla förebyggande ärenden. För att ge honom verklig *myndighet* vore det väl enklast att han utsågs till brandchef i kommunen, medan vice brandchefen kunde utses lokalt och ges uppgifter av enklare förebyggande art, t ex den årliga rutinbrandsynen.

Den utveckling i Göteborgs-regionen som nu skisserats är på intet sätt märklig. Den återfinnes mer eller mindre uttalad i många omland till både små och stora städer.

Utvecklingen i Stockholms-regionen visar en delvis olikartad karaktär. Här har grannkommunernas utveckling varit så påfallande stor att verkliga stadsbildningar (Solna, Nacka, Lidingö) med egna yrkesbrandkårer tvingats fram. Andra kommuner ha vuxit så starkt att övergång till yrkesbrandkår måst ske fastän någon stadsbildning icke skett (Huddinge). I andra samhällen är frågan om yrkesbrandkår högaktuell (Täby).

Blåddrar vi genom brandkårsförbundets medlemsförteckning skall vi finna, att den innehåller — bortsett från industribrandkårer — en mycket olikartad samling brandförsvarsorganisationer. Ett större stationssamhälle har en hygglig borgarbrandkår, landskommunerna däromkring har svaga kårer och ännu svagare vårdare av ett förebyggande brandskydd genom brandbefäl med svag kompetens på detta område. Länsbrandinspektör och brandkonsulent kan väl avhjälpa åtskilligt av denna brist, men icke alltid och nog finns det plats för reformer.

Den befolkningsutarmning som sker i rena landskommuner har särskilt påpekats. Ibland möts denna tendens genom att kommunen söker dra till sig nya skatteobjekt, främst industrier. Därmed följer behov av bostäder, skolor, sociala institutioner och naturligtvis ökade krav på ett effektivare brandförsvar. På mig har det emellertid verkat, som om kommunens ledning visat ett visst motstånd till ökad effektivitet hos brandförsvaret, bl a genom att förutsätta att de mera kvalificerade riskerna — främst industrierna — skall hålla egna industribrandkårer. När det gäller det släckande brandskyddet kan väl förhållandet till nöds godtagas. Jag tror emellertid att även om industrikårens chef ofta är en högt kompetent tekniker behövs en kommunal brandchef med god kompetens som motvikt.

Det kan icke hjälpas men industribranchefen, som oftast har även andra uppgifter inom företaget, är mera bunden i förhållande till företagets ledning än en kommunal branchef, utrustad med laglig myndighet. Det sagda utesluter naturligtvis icke en riktig "lära-och-samråda-med-varandra-metodik" samhällsbrandchefen och industribrandchefen emellan.

Innan jag går vidare med att försöka skissera ett brandförsvar i en storkommun är det ett par tendenser i utvecklingen jag särskilt vill framhålla.

De frivilliga brandkårerna har med få undantag försvunnit i vårt land, där det blivit naturligt att den som gör samhället en tjänst skall ersättas härför.

Människorna i detta land har fått det ekonomiskt bra. Fritiden har ökats. När folk har det ekonomiskt väl beställt, är det naturligt att man själv vill bestämma över sin fritid, man vill resa obunden av brandmanna-tvång i egen bil t ex. Allt detta har medfört, att rekryteringen av borgarbrandmän mångstades går trögt, trots att borgarbrandmännens avtalsenliga löner, som i regel betalas, ger ett icke oföraktligt tillskott till den personliga budgeten. Behovet av att vara sig själv på fritiden, och kanske också skatteskal, har anförts som skäl för denna rekryteringssvårighet. I utlandet, t ex England, är detta problem brännande.

Landshövding Nordenstam påpekade nyss, att kommunindelningsfrågan bör ses i samband med den nya brandlagstiftningen, som jag förutsätter i allt väsentligt kommer att följa de utredande sakkunnigas linje. Detta är riktigt. Jag skall här endast ta fasta på en viktig linje. Utredningen säger, att man icke kan tillstyrka någon *sänkt effekt* av brandförsvaret, men däremot vill söka sig fram mot organisationsformer som ger möjlighet att hålla brandförsvarets kostnader nere. Sund ekonomi är aldrig något fel. Sammantagna medför dessa båda synpunkter att man måste tänka om, främst kanske på organisationsplanen för brandförsvarets del.

Så ytterligare en sak. Om man nu bildar en större kommunal enhet är det naturligt att så långt möjligt är bör alla få tillgång till samma förmåner. Alla får ju betala lika för kommunens gemensamma utgifter. För brandväsendets del gäller detta kanske i alldeles särskild grad. Icke så fattat att varje del av

kommunen vare sig kan eller bör skyddas på ensartat sätt, det skulle leda till rena orimligheter. Man får här som i andra sammanhang nöja sig med relativ rättvisa. För att detta skall kunna ske måste man planera noga och väl övertänt. Centralorten kanske har vattenledning, vilket ur brandförsvarets synpunkt är en alldeles påtaglig fördel. Av ekonomiska skäl kan denna förmån icke utsträckas till hela kommunen. Andra vattenresurser måste då ges istället.

Centralortens brandkår blir väl i regel kärnan i den släckande organisation man bygger upp för hela kommunen. Vid storkommunens bildande gäller det att ge denna kärna en sådan fordonsutrustning, att utrustningen kan tjäna *hela* släckningsområdet. Lättare fordon — jeepar eller andra småfordon — måste stå till förfogande. Ofta bör dessa fordon vara bärare av åtminstone små mängder vatten. Men också enheter som besitta stor slagkraft och uthållighet måste ingå.

Avstånden från centralorten — flera centralorter bör väl icke uteslutas — bli ofta långa, och insatstiden i följd härav lång. Även om snabba fordon i viss mån kan kompensera avstånden, får man nog i många fall tänka sig lokala styrkor.

Vid storbrandkärna har i huvudsak av ekonomiska skäl en stark rationalisering gjort sig gällande i avsikt att spara på den största budgetposten — *personalkostnaderna*. Dessa rationaliseringar kan ha inneburit

mekanisering,

lättare redskap,

väl genomtänkta exercisförfaranden,

bättre personalutbildning.

Jag tror att mycket står att lära av dessa erfarenheter. Jag tror mig våga påstå, att tack vare rationaliseringarna i Göteborg så förmår dagens släckningsenhet om 11 man utföra lika mycket och representerar samma släckningskraft som tidigare organisationsformer, där utryckningsenhetens styrka var 15—17 man.

Låt oss ta en titt på den verkliga stor-kommunen Kiruna. Jag känner långt ifrån alla detaljer där, men om jag inte tar fel så har man *en* yrkesbrandkår med yrkesanställt befäl i Kiruna. Ute i de skilda "stadsdelarna" har man lokalbrandkärer av växlande styrka och utrustning, såvitt jag förstär bra genomtänkt. Befälet föres av en lokal vice brand-

chef, som icke är yrkesanställd. Personal är väl i huvudsak borgarbrandmän. Det är självklart, att Kiruna icke kan kopieras någonstans i vårt land annat än som idé. Avstånd, de klimatologiska förhållandena m m är allt för särpräglade. Men glöm det för ett ögonblick och låt oss tänka oss ett "Kiruna" i mellansverige. Med samma eller större befolkningsunderlag krymper avstånden, de klimatiska förhållandena bli lättare. Hur kan brandförsvaret se ut där? Kanske så här:

I centralorten — en stad på låt oss säga 10.000 innevånare — finns brandchef, förste vice brandchef med gedigen yrkesutbildning. Brandkåren är blandad med en kärna av låt oss säga 6 man yrkesfolk, vilket betyder 3 man på vakt, och 12 borgarbrandmän, vilket innebär att 7—8 man är tillgängliga. Yrkesfolket rycker ut med ett lätt och snabbt fordon och kanske endast ett befäl och 2 man. De representera i centralorten snabbheten. En yrkesman och 3—4 borgarbrandmän fyller upp nästa fordon och de sist anlända brandmännen ett tredje.

Hur skall första fordonet se ut. Jag kan bara ge ett förslag. Kanske en stor jeep med 1.000 liter vatten, lätta stegar, liten pump och i huvudsak endast smalslagsutrustning och rökydkarutrustning åt personalen. Kan 2 man och ett befäl göra någon nytta? Obetingat svarar jag ja. Tänk på de där gossarna från Kalmar brandkår som vid en hotande brand på Öland sattes in med lätt redskap med helikopter och såvitt jag förstär gjorde en utmärkt insats. Naturligtvis på sitt sätt ett särfall som icke täcker *alla* fallen, men ändå ett bevis.

Hur ser andra fordonet ut? Icke för stort. Plats för högst 6 man. 500 liter vatten. Fast, måttligt stor pump. Lätt stega. Slangutrustning med både grov- och smalslang.

Tredje fordonet kan vara en slangutläggande jeep med stor bogserbar motorspruta och plats för 3 man.

Därnäst skulle jag vilja säga: Rensa ut all utrustning, som icke behövs vid första angreppet, t ex ev rökfläkt, uppröjningsverktyg, skyddsredskap som presenningar o dyl m m. Denna utrustning kan i t ex en billig Volkswagenbuss föras till brandplatsen av en man.

Som åhörarna lätt förstär har jag i mitt exempel utgått ifrån, att vår tänkta central-

ort icke fallit för frestelsen att bygga höghus. Har så skett måste självfallet en maskinstege tillkomma. Indelningen av personalen blir då en annan, men maskinstegen kräver strängt taget endast en man så personalomdelningen behöver icke bli stor. Risker av alldeles speciell art måste betinga andra specialfordon än maskinstege.

Kan man icke tänka sig, att fordon 1 blir standardfordon för *lokalstyrkorna* ute i bygderna? Hur många dessa understationer behöver vara beror på den "stora" kommunens geografiska och befolkningsmässiga struktur. Ibland kanske det kan vara mest rationellt om någon lokalstation utrustas med ett modifierat fordon 3, den slangutläggande jeepen.

Låt oss tänka att vår tänkta storkommun har ca 10.000 invånare spridda i mera lantliga delar, vid småorter här och var allt inom ett sådant område att den geografiska utsträckningen är ca 4×5 mil. Det erfordras då kanske 3 lokalstationer med vardera en vice brandchef och 5—6 borgarbrandmän, varav hälften beräknas kunna mobiliseras omedelbart vid larm. Hela området skulle då täckas av brandchef och förste vice brandchef, 6 yrkesbrandmän och ca 30 borgarbrandmän, de lokala vice brandcheferna inräknade. Jag tror att effekten skulle bli tillräcklig. Naturligtvis förutsätter jag att ett ändamålsenligt larmsystem byggs ut och att en naturlig samverkan med nästa storkommun sker, framför allt i gränsområdena.

Det här är naturligtvis endast en skiss byggd kring ett tänkt fall. Låt mig med skärpa understryka, att dess detaljer både beträffande personal och fordonsutrustning måste varieras uppåt eller nedåt allt efter storkommunens egenart. Är centralorten liten och de omgivande delarna glesbefolkade krymper allting. Är centralorten en stor stad ökas i varje fall organisationens kärna. Vissa fakta kvarstår dock som gemensamma. Jag summerar.

1. Centralortens styrka skall utrustas och organiseras så att den täcker såväl centralortens som glesbygdens risker.
2. Lokalstyrkorna kan med ändamålsenlig utrustning göras relativt små.
3. Fordonsutrustningen måste gå mot lättare fordon med bestämda uppgifter, t ex första-handsingripande, uthållighet, stor släckningskraft o s v.

4. Plocka ut all utrustning som icke behövs omedelbart och låt den komma efter i biltligt och enkelt transportfordon.
5. Låt speciella risker täckas av specialfordon, när så krävs.

För brandväsendets del måste storkommunbildningen medföra uppenbara fördelar. Mest påtagligt och allmängiltigt är väl överallt de största fördelarna att finna på det förebyggande området. Jag tror att utvecklingen med storkommunbildningen obönhörligt driver fram yrkesbefäl i de nya kärnans ledning. I sin tur kommer länsbrandinspektörernas ställning att då bli en annan. Jag tror icke de bli obehövligen, men kanske 2—3 län kan få en gemensam heltidsanställd inspektör. Brandkårsförbundet kommer också att behövas, men dess uppgifter bli andra och länsorganens uppgifter förändras kanske allra mest. Hur de nämnda institutionerna skall se ut eller verka faller utom detta anförandes ram.

Med storkommunen tror jag det blir möjligt att få ett bättre brandförsvar idag för samma pengar och då bör väl både brandchefens och storkommunbildningens mening i detta avseende bli uppfylld.

Pressklipp

Ur Sthlms Förstadsblad saxa vi:

"Tjocka moln vällde ut från byggnaden och syntes vida omkring. Folk och nyfikna strömmade till så att polisen måste rycka ut och dirigera trafiken. I trappan till övre våningen i den brinnande byggnaden påträffades en yngre brandman iförd gasmask liggande. Han hade i tre kvarts timme legat där för att prova maskens effektivitet. Eldsvådan ingick som ett övningsmoment i brandmännens utbildning, men endast brandkårsledningen kände till att det hela var fingerat."

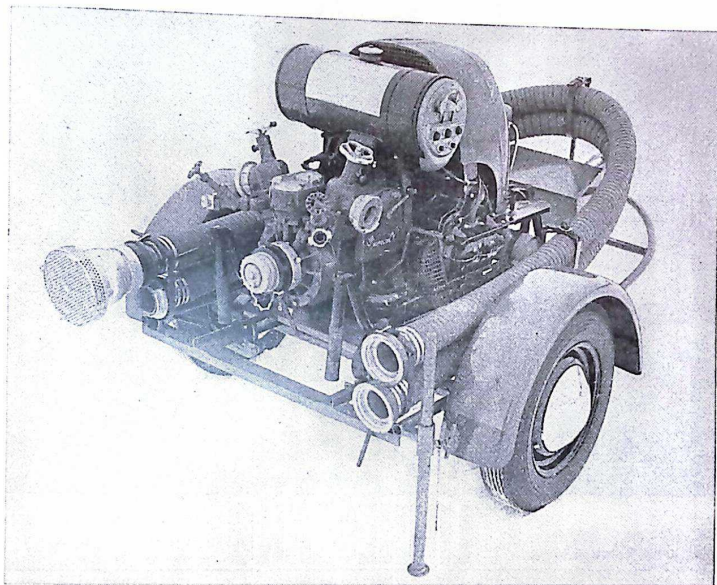
Från ST hämta vi:

"Brandmannen vid det som en gång varit byggnadens huvudport grep krampaktigt med asbesthandskarna om det tunga slangmunstycket. Svetten strömmade nedför pannan. Han måste in i det brinnande infernet. In för att söka rädda de maskiner som ännu inte hunnit skadas av nedrasande plåster av taket. Med sprutan riktad mot golvet banade han sig iväg in bland fräsande glödhetta plåtar. Ställde sig på knä. Lät vattenstrålen spela upp mot taket.

Runt omkring honom slog takplåtar dånande i golvet. Men han satt kvar. Vände vattenstrålen mot maskinerna. Ett nytt dån. Våldsam rökutveckling med ginstregn. När röken skingrades var de värdefulla maskinerna dolda under nedrasade takrester."

Fråga "HENRIKSSONS"

när utrustningen skall kompletteras

HEBRA 900 VW — en modern motorspruta med värdefulla egenskaper

Det lönar sig även för Eder att anskaffa HEBRA 900 VW

Välkommen med Eder förfrågan!

För alla materielfrågor rådgör med oss!

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM
Tel 20 78 22
-23 -24 -25

GÖTEBORG
Tel 11 70 74

MALMÖ
Tel 97 59 42

SUNDSVALL
Tel 129 89

JÖNKÖPING
Tel 241 10

Ensamförsäljare i Sverige för TEMPEX eldskyddskläder

Aukt. återförsäljare för Jonsereds Terylene- och linnebrandslangar

FIRMAN GRUNDAD 1828

UTNYTTJA VÅR ERFARENHET!

Jonsereds LINNESLANG

Jonsereds Linneslang — garantimärkt med 2 blå ränder — en pålitlig bundsförvant i kampen mot elden.

• ytterst tät • har högt sprängtryck • mjukbehandlad och krympt • impregnerad mot röta • lätt-
hanterlig och slitstark • billig per utryckning

Dimensioner: 25, 32, 38, 51, 63 och 76 mm

Aukt. återförs.: Brissmans Brandredskap AB, Halmstad, AB Henrikssons Brandredskap, Stockholm - Göte-
borg - Malmö - Sundsvall - Jönköping, Odenius AB, Göteborg, AB Pumpindustri, Göteborg - Stockholm

Jonsereds
där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG, JONSERED - GRUNDAT 1833

"Knallestaden" årets kongress-stad

Så var "knallestaden" Borås år 1961 åter samlingsplats för brandförvarsorganisationernas årskongress. Det var väntat att mycket folk skulle samlas till detta för Svenska Brandkärnans Riksförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Älvsborgs läns Brandkårsförbund gemensamma årsmöte den 13—14 juni i år, så mycket mer som även kommunala förtroendemännen förlagt sitt årliga sammanträde i anslutning härtill. Och många kom! När föreskriven anmälningstid utgick hade visserligen endast ett par hundra personer anmält sig, men fler och fler tillkom, antalet steg och steg, för att på den egentliga årsmötesdagen vara uppe i halva tusentalet. Det blev problem, inte minst vid stadens lunch, vid vilken sådan "sovring" måste införas, att endast med lunchbiljett försedda mötesdeltagare vann inträde. Det är ett oförsvärligt oskick att inte insända anmälan inom föreskriven tid, ett oskick som ställer såväl arrangörerna som värdstaden inför mycket stora — och onödiga — problem. Det var bekymmersamt nog för dessa ändå, inte minst vad gäller förläggningen av alla mötesdeltagarna. Bristen på hotellrum var kännbar, och i det låget återstod uppenbarligen inget annat att göra än att dels förlägga två eller flera personer i varje hotellrum, dels i stor utsträckning hänvisa deltagarna till rum i privatbostäder. Allt fann dock sin lösning, och Borås stad bjöd som vanligt sina gäster stora famnen. Men... men... men... Hur skall det gå till nästa år därest — som är ifrågasatt — än fler organisationer på brandförsvarets område då skall hålla gemensamt årsmöte? Det är anledning att än en gång anmäla starka betänkligheter häremot ur praktisk synpunkt, vartill kommer det väsentligt mindre utbyte, som ett massmöte ger. Alltnog:

Brandkongressen satte i hög grad sin prägel på det flaggprydda Borås. Stadens "veckoguide" hade tagit speciell hänsyn till brandfolket och infört en karta för kongressdeltagarna och med annonser för Borås brandkår, stadens eget räddningsorgan, "som ingriper vid nödlägen av skiftande art" och "som får ståda efter Er", som röker i sängen! Och pressen ägnade mycket stort intresse åt kongressen.

Kommunala förtroendemännen, som var livligt representerade, inledde branddagarna med sammanträde redan den 12 juni på morgonen. Brandstyrelsens i Borås ordförande, överingenjör Anders Hedman, hälsade välkommen, varefter förtroendemännens ordförande, brandstyrelseordföranden Olle Källgren, Falun, öppnade sammanträdet, sedan han erinrat om vad som under det senaste året tilldragit sig inom de kommunala förtroendemännens intresseområde, bl a frågan om kommunsammanslagning. Han erinrade även om att frivilligandan försvinner inom alla områden — så ock inom brandförsvaret — och framhöll vikten av att de "fasta anordningar", som måste komma, bli effektiva och rationella.

Direktör Eric Nilsson redogjorde så närmast för "*Kommunaktiebolagets upphandlings- och försäljningsverksamhet*". Han underströk därvid de problem, som är förenade med central upphandling av slang, som ej kan begränsas att ske endast en gång årligen. Han förutskickade att central upphandling av motorsprutor eventuellt kan bli aktuell liksom ock beträffande läns-pumpar och handpumpar. Vidare meddelade han bl a att utredning pågår om möjlighet att centralt upphandla personlig utrustning liksom ock tank- och slangvagnar. Direktör Nilsson avslutade sitt föreläsande med att konstatera, att en del kommuner anser den centrala upphandlingen vara naturlig medan andra sätter ett frågetecken för densamma.

På den intressanta och sakliga redovisningen följde en del diskussionsinlägg.

Det var sedan dags för brandchef Björn Thorell att redogöra för "*Kommunernas samverkan vid in- och utgående alarmering*". Han propagerade därvid bl a för dels ett en-

Bild 1. Den pampiga brandstationen i Borås.

hetligt kartmaterial för brandförsvaret — både på brand-ac och i kommunerna — dels radioutrustning även för landsbygdsbrandkåren, dels ock enhetlig typ på anvisning för brandkårsalarmering att uppsättas i fastigheterna. Som avslutning redovisade brandchef Thorell för de engångs- och årskostnader, som kan beräknas vid en gemensam brand-ac. Han nämnde därvid, att årskostnaden kan beräknas ligga mellan 20 och 35 öre per skatte-krona. I samband därmed angav han, att på sina håll har för anslutning till gemensam brand-ac bl a krävts, att utryckningsfordonen på vederbörande landsbygdsbrandkår skall vara utrustade med radio.

Efter detta föredrag var det lunchuppehåll. När förhandlingarna därefter fortsatte skedde detta internt för de kommunala förtroendemännen med diskussionsinledningar av ordföranden i Huddinge brandstyrelse Per Wahlström om *"Brandmännens utbildningsfrågor"* och av ordföranden i Kiruna brandstyrelse A. F. Lindh om *"Samverkan mellan yrkesbrandkår, industribrandkår och borgarbrandkår"*.

Den 13 juni

var så den stora "riksbrandskyddsdagen", för att tala med lokalpressen. Den inleddes i biograf Folkan med Svenska Brandskyddsföreningens enskilda årsmöte. Mötesförhandlingarna undanstökades snabbt under landshövding Nordenstams ordförandeskap. Den enda förändringen i föreningens styrelse blev, att direktör A. Hilding invaldes som ledamot i stället för direktör B. Petri, som undangett sig omval.

Landshövding Nordenstam fick därefter ila till Folkets hus B-sal, där ett talrikt besök årsmöte hölls med

Älvsborgs läns Brandkårsförbund.

Länsförbundets ordförande, bankkamrer Torsten Bowaldh, konstaterade i sitt hälsningsanförande, att förbundet nu kunde se tillbaka på en 40-årig verksamhet. Han erinrade om, att redan vid sammanträde den 15 mars 1914 fattades beslut att bilda Älvsborgs läns Brandkårsförbund. Några månader senare utbröt emellertid det första världskriget och därmed gick förbundets planerade verksamhet för rätt lång tid framåt i stöpet. Först år 1921 väcktes tanken på nytt till liv att få till stånd ett länets brandkårsförbund, och så

skedde också den 6 september samma år.

Bankkamrer Bowaldh underströk, att det var förbundets avsikt och önskan att 40-årsstrecket passerades utan någon form av uppmärksamhet: "Vi har endast velat konstatera, att vi börjar åldras". Anförandet avslutade han så med följande ord: "Det arbete, som förbundet har fått utföra till båtad för brandväsendet och dess utveckling i länet under de gångna 40 åren skall här icke beröras. När vi se tillbaka på de flydda åren, så gör vi det dock i en känsla av tacksamhet över att vi tro oss ha haft en uppgift att fylla, som vi i någon mån har kunnat fullgöra. Blicka vi framåt kunna vi blott hoppas och ärligt önska, att vårt brandkårsförbund alltiämt skall få vara en viktig och nyttig kugge i vårt samhällsmaskineri."

En speciell välkomsthälsning riktade bankkamrer Bowaldh till landshövding Nordenstam och till Älvsborgs läns Brandkårsförbunds förste ordförande och entusiastiske förkämpe, hedersledamoten överstelöjtnant Rudolf Stridbeck.

Landshövding Nordenstam framförde därefter en hjärtlig hälsning och hyllning från Svenska Brandkärernas Riksförbund med ett tack för det stora arbete, som länsförbundet nedlagt allt från starten, och med önskan om lycka och framgång i förbundets fortsatta arbete.

Så var det dags att hålla nästa årsmöte, nämligen med

Svenska Brandkärernas Riksförbund.

Landshövding Nordenstam intog ånyo ordförandeplatsen i biografen Folkan och i snabb takt klubbades årsmötets stadgeenliga ären-

Bild 2. Överstelöjtnant Rudolf Stridbeck, svenska brandväsendets nestor, alltiämt vital.

den. Den enda ändringen i styrelsens sammansättning blev, att direktör A. Åmell på egen begäran lämnade sin plats i styrelsen. Med hänsyn till pågående utredning om eventuell sammanslagning av de båda brandförvarsorganisationerna återbesattes icke nu den ledigblivna styrelseposten.

Landshövding Nordenstam överlämnade därefter Svenska Brandkärernas Riksförbunds förtjänstmedalj i silver åt direktör Åmell, som var en av initiativtagarna till länsförbundet i Västernorrlands län år 1938 och som varit knuten till Svenska Brandkärernas Riksförbund sedan år 1943 som revisorssuppleant, revisor och styrelseledamot.

Gemensamt årsmöte

med de tre brandförvarsorganisationerna hölls därefter, fortfarande under landshövding Nordenstams ordförandeskap. Denne kunde därvid hälsa ca 500 kongressdeltagare — varav en dam — som samlats i den vackert dekorerade biografsalongen Folkan. I hälsningsanförandet — som till största delen fanns infört här i föregående nummer — vände sig ordföranden med välkomsthälsningar först till närvarande representanter för Borås stad med drätselkammarens och brandstyrelsens ordförande i spetsen, till vänner från grannländerna Danmark och Norge representerade av direktörerna Hoeg, Begby och Birkevold, riksbrandinspektören, representanter för mängder av brandförvarsorganisationer i landet — det skulle föra för långt att här räkna upp alla — till föredragshållarna och till pressen.

Efter hälsningsanförandet överlämnade ordföranden åt f d brandinspektören Andreas Grill och boråsbrandchefen Nils Danielson

Bild 4. En glad guldmedaljör, brandinspektör Andreas Grill.

Svenska Brandkärernas Riksförbunds högsta utmärkelsetecken, dess förtjänstmedalj i guld. Det var två verkliga brandkärsveteraner, som under sin långa tjänst inom brandförsvaret — från år 1921 resp 1925 — där nedlagt ett arbete, som präglats av saklighet, ansvarskänsla och intresse. Det var, ytterligare landshövdingen, en ära och en glädje att till medaljörerna framföra ett tack för mångårigt gagnande gärning för svenskt brandförvar.

"Den moderna industribyggnaden — utvecklingstendenser och brandförvarsproblem"

var rubriken på det föredrag — eller kanske rättare sagt den serie föredrag — som därefter närmast följde. Här talade överingenjör K. Brandsjö om "Brandtekniska synpunkter och frågeställningar", överingenjör B. Gabrielsson behandlade ämnet "Produktionssynpunkter", överingenjör W. Hasselblad redovisade för "Materialval och konstruktionsmetoder", medan vice O. Arvidsson berörde "Släckningsproblem". Utrymmet medger inte att här lämnas någon form av resumé av de intressanta anförandena. De komma emellertid att införas i "Brandskydd", dit vi hänvisa.

Den omfattande föredragsserien drog ut på tiden så att sista delen fick anstå till efter lunch.

Borås stad

visade strålende gästfrihet då drätselkammarens ordförande, Fritiof Boo, hälsade alla de 500 deltagarna välkomna som Knallestadens gäster vid den charmanta lunchen i Parkhallen. Glad och otvungen stämning rådde och snabbt rann tiden iväg till det var dags för landshövdingen att framföra ett hjärtligt tack till Borås stad för visad gästfrihet.

Bild 3. Landshövding Nordenstam tackar brandchefen och guldmedaljören Nils Danielson.

Bild 5. Morgonkaffet intages av Billvik, Brandinspektionen; Sommar, Stockholm; Sandquist, Karlskoga; Lindgren, Lidingö; Sjöstedt, Brandskolan och Lindb, Örebro.

Så blev det återfärd till biografen Folkan. Där höll nu närmast fil dr S. Sönnerskog ett fritt-ur-hjärtat-framfört, intressant föredrag om "Fibermaterialets värmebeständighet". Dr Sönnerskog har för tidskriften utlovat en artikel av närbesläktat innehåll inom samma ämnesområde.

Med största intresse emotsågs och emottogs så landshövding Nordenstams orientering om "Den nya kommunindelningen". Föredraget, som i sin helhet var infört här i föregående nummer, tilldrog sig mycket stort intresse. Så var också fallet med brandchef N. Grönvalls redovisning för "Brandförsvaret i en storkommun". Det föredraget återfinns på annan plats i detta nummer.

Med önskvärd tydlighet torde av ovanstående framgå, att det var ett mäktigt program, som avverkats under dagen. Och det är uppenbart att det inte blev tid för något långt uppehåll innan det var dags för samling till

Gemensom subskriberad middag.

Den gick av stapeln i Stadshushallen — eller "Lilla Blå Hallen", som ordföranden kallade den — i det synnerligen pampiga Stads-huset. Den gemytliga stämningen förhöjdes bl a av knalle historier i mängd av "Böx i Kövra". Talen var som alltid vid dessa kongressmåltider starkt begränsade till sitt antal: Landshövding A. Nordenstam hälsade välkommen, brandinspektör A. Grill framförde medaljörernas tack och direktör H. Hoeg förde de utländska gästernas talan innan drätselkammararens vice ordförande, direktör G. Utterström tackade på gästernas vägnar för välfägnaden.

Bild 6. Direktör Birger Norinder lämnar orientering framför spinneriet i Skene.

KI 0845 nästa morgon

var det samling på Krokshallstorget, där tekniska direktören vid Borås Wäfveri AB Birger Norinder gav en charmant information om bolagets nya lagerbyggnad, som med sitt innehåll av färdigvaror till ett värde av 15 å 20 miljoner därefter demonstrerades gruppvis för de intresserade mötesdeltagarna. Men besöket måste bli kort, mycket återstod även denna dag.

I guide-försedda bussar gick färden vidare längs den tjusiga Viskadalen mot sydväst. Låt mig här få överrätta en blomma till brandchefen Nils Danielson med tack för de intressanta och trevligt serverade bilderna ur Viskadalens historia, som vår guide lät oss få del av.

Viskafors Gummifabriks AB var nästa anhalt. Under ledning av direktörsass Hörnfeldt demonstrerades gruppvis vissa delar av den stora anläggningen, vars tillverkning inte längre är galoscher utan till huvudsaklig del bildäck. Naturligtvis var detta ett industriobjekt, som tilldrog sig stort intresse.

Härefter smakade det med en lika god som trivsamt lunch på Kinna hotell innan dagens besöksreser avslutades vid Borås Wäfveri AB:s spinneri i Skene. Åter var det direktör Birger Norinder som välkomnade, och även här gav han en kort och klar exposé över anläggningen och dess drift med tonvikt på de brandtekniska faktorerna. Det formade sig till en lika intressant som givande redovisning, som därefter kompletterades på ett förnämt sätt under en rundvandring i fabrikslokalerna med kvinnliga ciceroner, som därefter följde.

Det var en förnämt avslutning på 1961 års stora brandförsvarkongress i Borås och dess omgivningar.

Ek.

Hur skulle Du handla?

Slangutläggning på mark.

Av S. Lindb. Teckningar av B. R. Svensson.

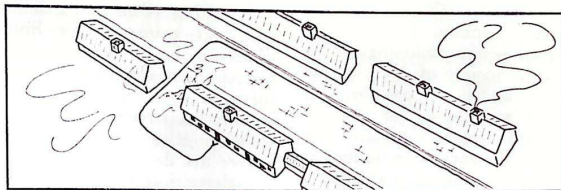

Bild 1. Brand har uppstått i en byggnad. Branden angripes genom ett gårdstrapphus. Slangledningen måste dragas längs den brandhärjade byggnaden in på gården bortom själva brandplatsen.

Vilken slangväg bör väljas för att slangens inte skall utsättas för onödigt skada eller hindra släckningsarbetet?

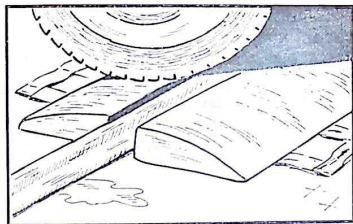

Bild 2. En slangledning måste korsar en gata.

Hur skall slangledningen läggas, då den korsar gatan?

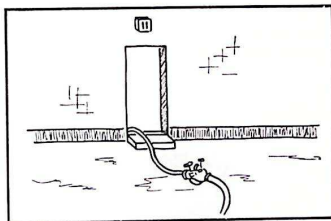

Bild 3. Vid slangutläggning tager en man bl a grenrör och placerar detsamma.

Vilka riktlinjer gäller för grenrörets placering vid inombusbrand?

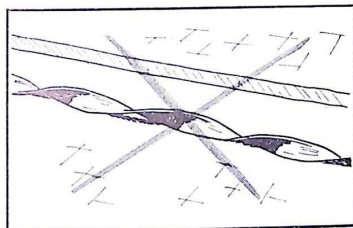

Bild 4. Vatten som släppts på en slangledning kommer inte fram.

I vad mån kan slangens vara orsak här till?

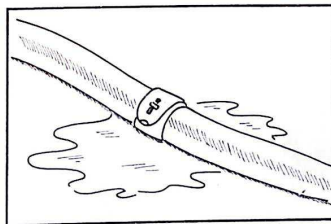

Bild 5. Vatten sprutar ur ett hål på slangens.

Varför bör hålet tillfälligt — och snarast — tätas med en slangbinda under släckningsarbetet?

Lösningar finns på sidan 192!

Kranhissar

Av kapten Åke Stålemo

För ungefär 150 år sedan, närmare bestämt i april 1813, fick en Mr Thomas Roberts of Wardour Street, London, England, en silvermedalj samt en penningbelöning på 25 guineas av The Royal Society of Arts, för att han konstruerat en modell till en höj- och sänkbar plattform. Plattformen (bild 1) arbetade enligt den "lata tångens" princip och kunde fällas ihop och förvaras i en hjulburen fyrkantig låda. "Jan konstruerade modellen", skrev Mr Robert, "med tanke på att en sådan anordning skulle kunna göra tjänst i händelse av en belägring. Jag tänkte mig också, att den skulle kunna användas vid en stormning och då kunna flyttas från plats till plats. Den bör också kunna användas som en observationsplats eller för att assistera människor vid brandfara och vid många andra tillfällen."

Tiden tycks emellertid då inte ha varit mogen för införande av sådana nymodigheter.

Dagslägget

Även om vi nu under åtskilliga år har sett ett slags transportabla höj- och sänkbara plattformar använda, företrädesvis för arbeten på elektriska luftledning, så är det dock först på den allra senaste tiden, som man lyckats konstruera sådana kraftiga bilburna teleskop- eller ledade plattformsbommar, som utöver att de är höj- och sänkbara även är svängbara i olika lägen. Och det är också först ganska nyligen, som man inom brandförsvaret fått upp ögonen för vilket mångsidigt användbart redskap, som en dylik "snorkel" eller "giraff", som den på vissa håll benämns, är. I Amerika och i Canada, där dessa kranhissar nu varit i brandkärsbruk under några år, används de dock både som rena släcknings- och belysningsplattformar och för räddningstjänst, för vertikal transport av släckningspersonal och -materiel m m. De ersätter och är vid måttliga höjder i många fall överlägsna maskinstegarna, främst när det gäller räddningstjänst. En stege är ju här en i de flesta fall mycket svårframkomlig nästan

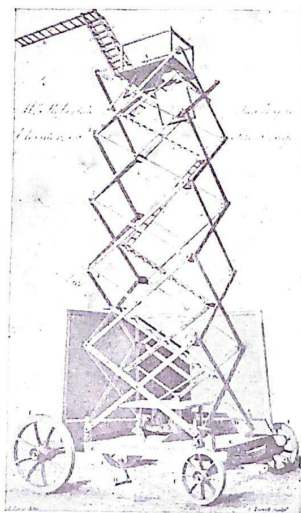

Bild 1. Mr Roberts höj- och sänkbara plattform från år 1813.

Bild 2. Modern kranhiss med ledad bom i arbete.

vertikal gångväg, medan en räddningsplattform närmast motsvarar en hiss.

Konstruktionsprinciper. Två grundtyper

Kranhissen måste alltid monteras på ett fordon, som fyller alla anspråk på ett gott brandkårsfordon. Hissen bör också helst vara fordonets enda utrustning. Att bygga en kranhiss på en tankbil eller en slangbil medför alltid en rad icke önskvärda konsekvenser både ur belastnings- och användningssynpunkter.

De bommar, som bär upp själva plattformen, är av två huvudtyper, den *ledade bommen* och *teleskopbommen*.

Vid den *ledade bommen* är bottenbommen i regel monterad på chassiet strax bakom fordonets bakhjul och med bottenbommen i transportläge sträckande sig framåt. Själva plattformen (i toppen på överbommen) ligger i transportläge något utanför fordonets akter (se bild 3).

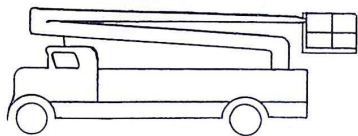

Bild 3. Principbild på kranhiss med ledad bom.

Vid *teleskopbommen* är bommen i regel fästad strax bakom personalhytten. Bommen sträcker sig då i transportläge bakåt, och själva plattformen befinner sig strax akter om fordonet (se bild 4).

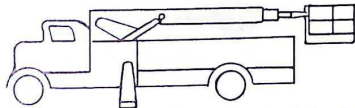

Bild 4. Principbild på kranhiss med teleskopbom.

Det bör bemärkas, att vid manövreringen av den ledande bommen fordras ett visst fritt luftutrymme över fordonet på kranhissplattformens motsatta sida. Detta kan i vissa fall inskränka användningen av denna elevatortyp i närheten av trådbussnät och liknande. En kranhiss med ledad bom blir också genom

”dubbeltvinkningen” alltid högre i transportläge än en hiss med teleskopbom. Även detta måste skrivas på den ledade bommens minuskonto.

Allmänna data

Kranhissarna tillverkas som standard med bomlängder (i fullt utskjutet läge) från 19,5—25,5 meter.

Fordonet måste vara försett med utfällbara sidostöd för att medge fullgod stabilitet i alla lägen. Man bör förvissa sig om att dessa sidostöd går att använda i förekommande gränder och smala gator (se bild 5).

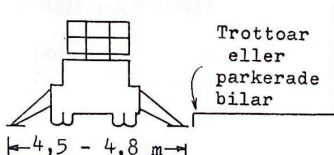

Bild 5. Erforderligt utrymme för sidostöden.

Själva kranhissplattformen skall vara stor nog att rymma flera personer, utan att dessa behöver komma i vägen för kontrollorganen och den som sköter dessa. Lämplig storlek på plattformen synes vara ca 75×150 cm. Arbetsbelastningen bör kunna uppgå till ca 500 kg. Plattformen skall vidare vara försedd med antingen täta sidor eller ett kraftigt räckenverk. Vidare skall där finnas en port eller motsvarande anordning, som medger att en person lätt kan flytta sig från ett fönster eller ett tak över på plattformen.

Tillverkaren skall lämna garanti för den arbetslast, som kranhissen kan bära vid olika lutningar och höjder.

Det är viktigt, att konstruktionen är sådan att plattformen kvarblir i sitt läge, om drivmotorn skulle stanna eller om något brott skulle uppstå på hydraulsystemet. Möjlighet att i dylika lägen manövrera kranhissen manuellt skall finnas.

Möjlighet att i ett nödläge kunna ta sig ner från elevatorplattformen bör också finnas.

På vissa modeller är det horisontella sidoavståndet, inom vilket plattformen kan manövreras, så begränsat, att det är tveklaktigt, om kranhissen kan betraktas som verkligt användbar för exempelvis räddningstjänst.

Fabrikanten skall kunna tillhandahålla diagram, som visar både den tillåtna lasten och hissens räckvidd i alla vinklar från horisontalläge till den högsta höjden.

En annan sak, som bör tagas i betraktande, är att konstruktionen skall vara sådan, att plattformen kan manövreras även med fordonet stående i lutning, utan att det normala användningsområdet därigenom avsevärt påverkas.

Det är vidare av vikt, att sådana strålkastare, som personalen på plattformen direkt kan använda sig av, finns monterade där. Det skall också på fordonet finnas tillräckligt kraftiga och lämpliga ljus för att lysa upp hela det område, inom vilket kranbommen kan arbeta.

En pålitlig signalanordning för förbindelse

mellan plattformen och marken erfordras. Med den höga ljudnivå, som i många fall råder på en brandplats, är det omöjligt att utan hjälp av radio eller telefon överbringa order eller meddelanden mellan mark och plattform eller omvänt.

Den personal, som sätts att sköta dessa kranhissar, måste vara grundligt tränade här för. När utrustningen används på en brandplats, skall det inte bara finnas en man vid plattformens kontrollorgan, utan även en man vid de kontrollorgan, som också skall finnas på fordonet. Kontrollorganen på fordonet skall kunna "ta över" kontrollorganen på plattformen.

Litteratur: "F. P. A. Journal", January—April 1961.
"Firemen", March 1961.

NÅGRA ORD I TELEFON

kan spara 10-milakörningar och många timmars dyrbar arbetstid – när telefonen är en radiotelefon. Den hjälper er att lätt nå era fordon när som helst och var som helst. Genom ändrade order via Antilop radiotelefon skär ni ned tomkörningarna och ger era kunder bättre service genom snabbare leveranser och omedelbara besked.

Vinn på direkt kontakt med

ANTILOP

radiotelefon

En svensk kvalitetsprodukt...

**AKTIEBOLAGET
NORDISK
TELEPRODUKTION**

Grimstagatan 160
Vällingby • Tel. 010/38 00 20

Kan brandstyrelsen kalla till övning med brandkår?

För något år sedan lär den frågeställningen ha uppkommit, huruvida en brandstyrelse — brandchefen ovetande — kunde kalla borgarbrandkåren till övning. Frågan var av väsentlig betydelse, då den berörde ett område, där gränsdragningen mellan brandstyrelsen och brandchefen i och för sig kan bli föremål för diskussion. Brandstyrelsen har ju enligt 26 § 2 mom brandstadgan bland annat att "övervaka efterlevnaden av brandlagen, brandstadgan, brandordningen och övriga brandförsvaret rörande föreskrifter". Men i samma paragraf, samma moment, sista stycket, står det vidare, att "den förvaltande myndigheten äger icke taga befattning med frågor, som faller under brandchefens befälsmyndighet". Enligt 1941 års brandförvarsutredning var syftet med dessa bestämmelser att ange, att ledningen av och ansvaret för brandförvarets angelägenheter i allmänhet inom kommunen skulle tillkomma den förvaltande myndigheten. Ledningen av dessa angelägenheter fick dock icke, framhöll utredningen, utövas så, att den förvaltande myndigheten ingrep i frågor, som föll under brandchefens befälsmyndighet. Enligt 8 § brandstadgan åligger det vidare brandchefen att "föra befäl över brandstyrkorna i kommunen samt att tillse, att de erhålla erforderlig övning".

Av vad nu sagts torde framgå att endast brandchefen — men icke brandstyrelsen — har att taga befattning med tex brandkårens övningar. Om brandstyrelsen anser sig vilja pröva brandkårens effektivitet, bör detta endast ske i samråd med vederbörande brandchef. Att söka bedöma brandchefens egen kom-

petens i den ordning som i det aktuella fallet tydligen varit på tapeten, kan icke anses formellt riktigt. Brandchefens lämplighet för sitt uppdrag torde brandstyrelsen nämligen efter hand få kännedom om utan anlitande av den form som här ifrågasatts.

Här kan slutligen återopas vad 1954 års brandlagsrevision för sin del uttalat i sitt betänkande (SOU 1960: 34, sid 316), nämligen att "förvaltningsmyndigheten bör ej kontrollera brandförsvaret genom provlarm eller andra åtgärder utan samråd med brandchefen, ty denne är närmast att bedöma huruvida tid och sätt för sådan kontroll äro lämpliga med hänsyn till brandsäkerhet och beredskap". Stig-G. Holmberg

Brandförvarsforum 1961

Under rubriken "Brandförvarsforum 1961" höll Svenska Brandbefälets Riksförbund sitt årsmöte i Göteborg den 16 och 17 maj under goda yttre auspicer med varmt och soligt väder. Första dagens förmiddag ägnades åt sedvanliga årsmötesförhandlingar, under det att de ca 300 deltagarna efter lunchen fick höra statssekreteraren C. Persson tala om förslaget om kommunsammanslagning och brandförvarsfrågorna. Herr Persson gav liv åt det till synes torra ämnet på ett medryckande sätt.

Samarbete å dagens lösen på de flesta områden, och om samarbetet inom brandförsvaret lämnade konsulenten A. Rörsröm en intressant redogörelse.

Den 17 maj ägnades helt åt oljan och brandförsvaret. En allsidig belysning av detta stora arbetsfält gavs av ett flertal föredragshållare. Sälunda talade brandchefen N. Grönvall, om kommunerna och oljehanteringen, kommerserådet A. Lindstedt om uppbyggnaden av den nya oljelagstiftningen, sprängämnesinspektören A. Billberg om tekniska säkerhetsåtgärder i oljehanteringen och ingenjören L. Eriksson om oljebrandsläckningens tekniska hjälpmedel. Driftingenjören P. Ekvall kommenterade en film, som togs vid oljesläckningsförsök i Malmö föregående höst. Till sist gav direktören R. af Klintberg några synpunkter på samarbetsfrågor brandbefälet—oljebranschen.

Goda föredragshållare med intressanta ämnen borgade för en givande dag. Referattryck kommer att tillställas deltagarna i detta forum. CA.

NOTISER

Skaraborgs läns Brandkårsförbund

håller sitt årsmöte den 8 oktober i Mariestad.

Kurs i service på kommunikationsradio

hålls vid Statens Hantverksinstitut den 9—21 oktober.

Kungörelse om utdelning av stipendier

ur

Torsten Mohlins Stipendiefond

Under hänvisning till nedanstående "Bestämmelser för utdelning av stipendier ur Torsten Mohlins Stipendiefond" förklarar styrelsen för Torsten Mohlins Stipendiefond 1961 års stipendier till ansökan lediga.

Det sammanlagda belopp som i år står till förfogande utgör 2.400 kronor.

Ansökan om stipendium, ställd till Styrelsen för Torsten Mohlins Stipendiefond, skall vara Statens Brandskola, Sturegatan 29, Stockholm Ö, tillhanda senast den 30 september 1961.

Närmare upplysningar kunna erhållas å brandskolans kansli tel. 010/20 27 47.

Bestämmelser för utdelning av stipendier ur Torsten Mohlins Stipendiefond

Torsten Mohlins Stipendiefond har till ändamål att genom stipendier bereda förtjänta elever vid Statens Brandskola möjlighet till fortsatta studier efter genomgången kurs vid brandskolan.

Endast den, som vid Statens Brandskola med godkänt avgångsbetyg genomgått brandbefälskurs av kat I eller II eller gesäll- eller mästartekurs för skorstensfejare, kan tilldelas stipendium ur fonden.

Stipendier ur fonden utdelas en gång årligen efter ansökningsförfarande.

Stipendieutdelning kungöres i Brandkärstidskrift, Brandskydd, Kommunalarbetaren, Skorstensfejariarbetaren och Svenske Skorstensfejaren i augusti månad. I kungörelsen skall anges det sammanlagda belopp som står till förfogande för utdelning. Ansökan om stipendium skall vara fondens styrelse tillhanda före utgången av september månad.

Stipendiefondens styrelse behandlar inkomna ansökningar så, att dess beslut föreligger senast före november månads utgång.

Ansökan om stipendium skall innehålla uppgift om:

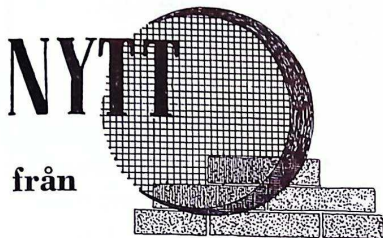
1. sökandens fullständiga namn
2. födelsedatum
3. vid Statens Brandskola genomgången utbildning (slag av kurs och tiden för denna)

4. nuvarande anställning
 5. de avsedda studierna (omfattning, plats, institution, tid m m) och deras ändamål
 6. beräknad kostnad för studierna
 7. ansökan om eller ev tilldelning av annat stipendium för samma studieändamål.
- Till ansökan skall fogas:
- a) bestyrkt meritförteckning
 - b) tillstyrkande utlåtande från brandstyrelse eller brandchef.

Styrelsen för stipendiefonden bestämmer stipendiernas antal och storlek. Om möjligt skall därvid varje stipendiebelopp bestämmas så att det täcker de skäliga kostnaderna för resp studier.

Meddelande om beslutade stipendier sker dels i ovan nämnda tidskrifter, dels genom skrivelse till den (dem), som utsetts till stipendiat(er). Till sökande, som icke kunnat tilldelas stipendium, återsändes ansökningshandlingarna jämte meddelande härom.

Beviljat stipendium utbetalas till stipendiat efter den 1 januari nästföljande år, när han till stipendiefondens kassaförvaltare därom gör framställning. I samband härmed skall han avgiva skriftlig försäkran att genomföra studierna enligt uppgiven plan och att senast inom två månader efter studiernas avslutande till stipendiefondens styrelse avgiva studieberättelse.

från

BYGGNADSFRENTEN

Dörr i brandsäker utrymningsväg

Statens provningsanstalt har meddelat nedan angivna klassificering av enkel specialdörr typ RD, med avseende på motståndsförmåga mot brand.

Klassificering

"Med stöd av utförda brandprovningar av ifrågasvarande dörrtyp samt av erfarenheter beträffande dörrar i brandsäkra utrymningsvägar, klassificerar provningsanstalten dörrar av E. A. Rosengrens fabrikat med typbeteckning RD såsom brandsäkra klass A-1 för brandsäkra utrymningsvägar, under följande förutsättningar:

1. att dörrarna tillverkas helt i enlighet med ovan nämnda ritningar med de ändringar, som eventuellt framdeles komma att påfordras eller medgivnas av statens provningsanstalt;
2. att dörrarna icke ges större karndagbredd än 850×1950 mm, bredd resp höjd;
3. att fästhål o d för dictatorn upptages vid fabriken;
4. att lås med endast fallkolv insättes, varvid fallet skall skjuta in minst 8 mm i uttaget i karmen. Låset, som skall insättas i dörren vid fabrik, bör vara av typ ASSA 498, FAS 50-3, LB 50 eller därmed likvärdigt;
5. att dörrvredet fästes i dörren medelst genomgående fästskruvar eller på annat betryggande sätt."

(9.3.1961)

Trällsplattor i trapphallar

Hos byggnadsstyrelsen har anhållits om medgivande att använda trällsplattor i trapphallar etc i höghus. Byggnadsstyrelsen som i ärendet tagit samråd med brandsinspektionen har meddelat följande.

"Enligt det till Eder skrivelse fogade intyget från statens provningsanstalt framgår att trällsplattor av fabrikat Trällit med en torrvolymvikt av ca 285 kg/m³ och en cementhalt av ca 69 %, räknat på torrvikten, uppfyller fordringarna för klass I beträffande benägenheten för flamspridning (hastig övertändning) och rökutveckling (se BABS 1960 punkt 24:214). Enligt vid statens provningsanstalt utförda prov kan

emellertid trällsplattor icke betecknas såsom obrännbara.

Trällsplattor av ovan angiven kvalitet kan enligt BABS punkt 24:521 användas till invändiga vägg- och taktytor i trapphallar och korridorer, då nämligen för dessa utrymmen uppställs krav enbart på ytskikt av klass I. I trapphus eller i utrymme som leder från trapphus till det fria får emellertid enligt nämnda punkt ej användas beklädnad av brännbart material, varför trällsplattor således ej kan anbringas i utrymmen av detta slag.

Med hänsyn till att nämnda plattor dels är relativt svårantändliga dels vid brand brinner jämförelsevis långsamt torde vissa avsteg kunna göras från anvisningarna i BABS vad beträffar trapphus i byggnader med begränsat antal våningar. Sålunda har byggnadsstyrelsen, som i denna fråga samrått med statens brandsinspektion, inter att erinra mot att trällsplattor med en tjocklek av högst 5 cm och med ytskikt av klass I användes i trapphus i byggnader med högst 8 våningar som beklädnad på *trappplanens* — ej trapploppens — undersidor. Den sammanhängande ytan med sådan beklädnad bör härvid uppgå till högst ca 10 m².

Det kan nämnas att enligt provningsanstaltens förslag till ny upplaga av meddelande 66 gäller ovan nämnda klassificering angående benägenhet för flamspridning och rökutveckling samt brännbarhet för sådana typer av trällsplattor som beträffande materialfordringarna uppfyller kraven enligt SIS standard nr 52 76 10. En förutsättning för klassificeringen är även att plattorna underkastas tillverkningskontroll av provningsanstalten samt förses med märke angivande tillverkare och brandteknisk klass." (24.1.1961)

Typgodkännande av värme pannor

Statens provningsanstalt har i cirkulärskrivelse till tillverkare av värme pannor meddelat följande.

Enligt BABS skall provningsanstalten fr o m den 1 juli 1961 fungera såsom typgodkännande organ för bla värme pannor. I avvaktan på att den typgodkännande verksamheten kan påbörjas, har provningsanstalten från Kungl Byggnadsstyrelsen inhämtat, att styrelsen icke anser hinder föreligga mot att helt vattenmantlade och väl värmeisolerade värme pannor med max värmeeffekt av 50.000 kcal/h tillsvdare, i avvaktan på typprovning, placeras på sådant sätt i förhållande till brännbar byggnadsdel att *dels* en fri luftspalt av minst 5 cm bredd erhålles omkring pannan, *dels* att avståndet i sidled till förbränningsrummet är minst 25 cm. Luftspalten bör vara så anordnad att luftcirkulation erhålles i densamma samt avstångas med nät e d. I övrigt gäller vad som sägs i BABS. Byggnadsstyrelsen har i denna fråga haft samråd med Statens Brandsinspektion. (29.3.1961) Jan Billvik

FRONTPUMPAR

för upp till 2600
lit/min vid 9 kg/cm²

Med avgasevakue-
ring, oljekylning och
synkroniserad kopp-
ling till motorn.

Kort leveranstid.

**WILH. RUBERGS
Fabriks-Aktiebolag**

L Å N G E B R O

Tel. Kristianstad

101 74, 101 78, 162 78

Brandsynemän ohoj!

För det aktuella "Självskydd", som den enskilde för brandsläckning kan bli hänvisad till i krisituationer, då omedelbar undsättning ej kan påräknas, bör bl. a. de särskilt på landsbygden talrikt förekommande — av Tarifföreningen för sitt ändamål godkända — brandsläckarna, speciellt vattensläckarna, bringas i erinran.

Observeras bör, att de utgör en investering ej endast från ägarens utan i många fall också från ett ömsesidigt brandstodsbolags sida, och att, om försummade, de utan nämnvärd kostnad torde kunna sättas i brukbart skick och därmed åter bli det **sprutfärdiga**, lätta släckningsredskap, som möjliggör det **snabbaste ingripandet** vid eldsutbrottet.

Instruktioner, laddningar och ersättningsdelar till alla förekommande brandsläckare erhålles bl. a. hos **Järnhandlare** och **Brandkärer** eller från

ODENIUS A.B.

Box 350

Göteborg 1

Tel. 17 31 20

Helge Forssman †

Den 21 juli avled f.d. brandchefen i Växjö, Helge Forssman, i en ålder av 81 år.

Budet om Helge Forssmans bortgång innebär för de äldre bland svenskt brandbefäl förlusten av en god vän. Men även för de yngre bland kollegerna är hans namn känt och aktat, och det med rätta.

Det svenska brandbefällets strävan att stärka sin ställning, socialt och ekonomiskt, hade i Helge Forssman sin förste starke man. I Svenska Brandskydds-föreningen kunde han från sin post som vice ordförande göra åtskilligt och än mera sedan han blivit ordförande i föreningens brandbefälsskommitté, föregångaren till Svenska Brandbefälsförbundet, vars förste ordförande han blev. Också från hans ställning inom Svenska Brandkärnans Riksförbund gavs honom rika möjligheter att arbeta för brandbefälets sak, vilket han aldrig försummade.

Trots sin militära bakgrund var Helge Forssman i sitt arbete för brandbefäl aldrig de hårda stridernas man. Hans väg var samarbetets och med sin lugna pondus, kunde han många gånger nå längre än mera aggressiva kamrater. Tiden och utvecklingen växte väl ifrån de ursprungliga arbetsformerna för brandbefälets organisation, men hans oegennyttiga grundläggande arbete bör icke glömmas, och så kommer säkerligen icke heller att ske.

För hans insatser på det området jag nyss nämnt får icke hans rent yrkesmässiga förtjänster glömmas. Många är de uppdrag inom svenskt brandförsvar, som anförtröts honom. I brandskoleutredningen verkade han starkt för skolans tillkomst, helt i linje med hans strävan att rent allmänt höja det svenska brandbefälets nivå. Den nu gällande brandlagstiftningen bär många drag av hans klokhet och kunnskap. Svenska Brandkärnans Riksförbund ser i honom en av sina stora, som åt arbetet ständigt förmådde skänka en nödvändig förnyelse.

Vi äldre, ännu aktiva brandbefälskamrater, kanske trots allt främst kommer att minnas Helge Forssman som den gode vännen och den obrottsligt lojale kamraten, till vars klokhet och vänlighet man alltid kunde vädja i frågor av både personlig och yrkesmässig art. Helge Forssman kommer att saknas djupt och uppriktigt när han nu lämnat oss, hans resning och karaktär gör dock att han aldrig kommer att glömmas.

Nils Grönvall.

Nils Österberg †

Brandchefen i Södertälje Nils Österberg avled den 25 juli i en ålder av 63 år.

Han var född i Halmstad församling i Malmöhus län, tog studentexamen år 1918, genomgick officersutbildning och blev officer på aktiv stat vid Norra skånska infanteriregementet år 1921. År 1926 övergick han på frivillig övergångsstat och påbörjade

sin utbildning till brandbefäl. Efter praktik i Tyskland blev han vice brandchef i Kristianstad år 1930 och utnämndes år 1937 till brandchef i Södertälje.

Nils Österberg var en vaken iakttagare och en duktig organisator. Under sin praktik i Tyskland insåg han rökskyddets betydelse och han blev en av pionjärerna i vårt land för detta viktiga hjälpmedel.

I Södertälje väntade honom många viktiga uppgifter, som han med iver grep sig an och löste med framgång. Som ett exempel på hans framsynter må nämnas den föredömliga katastrofplan, som upplades för åtskilliga år sedan och som med den äran bestod provet vid en svår brand.

Nils Österbergs stora kunnskap och intresse för brandförsvaret utnyttjades också av länets brandkärnförbund, där han nedlade ett oegennyttigt, uppskattat arbete som styrelseledamot, kursledare och under senare år som brandkonsulent.

Även civilförsvaret i länet hade förmånen att räkna Nils Österberg som sin medarbetare. Också här var han en föregångsman och tog bl.a. initiativet till bildandet av Södertälje Industriskyddsförening samt organiserade en omfattande frivillig utbildning.

Den bortgångne efterlämnar minnet av en skicklig och kunnig brandman, som framsynt och målmedvetet arbetade för att stärka brandförsvaret. Men han var också en trevlig och god kamrat, hjälpsam och vänlig och lätt att samarbeta med.

Brandbefälet kommer att sakna honom.

Sam.

Bemärkelsedagar

70 år.

22/9 Ejdevik, M., f.d. brandchef, Katrineholm.

40 år.

13/9 Staberyd, L. E., brandchef, Sala.

Lösningar till bilduppgifterna på sid 183:

Svar till bild 1. Om slangens läggs nära en brinnande byggnad kan den lätt utsättas för skada genom nedfallande föremål. Släckningsverksamheten — såsom stegresning, nedkastning av föremål, förbindelse mellan brandplats och brandbil m m — kräver att området intill byggnaden är fritt från hindrande föremål. För att slangens inte skall skadas eller hindra släckningsarbetet bör den ligga utanför "riskzonen".

Trafiken får ej hindras i onödan. Drag därför slangens längs en husvägg, en rännsten, ett staket etc.

Tänk på att

- slangen om möjligt läggs utanför "riskzonen",
- slangen drages kortaste väg inom "riskzonen",
- tex en rännsten ger slangens skydd mot skador genom trafik.

Svar till bild 2. Slang som korsar en gata läggs ut vinkelrätt mot gatans längdriktning. Slangen måste skyddas av slangbroar om trafik skall kunna tillåtas på gatan. Slang som inte skyddas av slangbro bör inte ens överfaras av cyklar, mopeder etc.

Då slangens korsar en gata vid vilken den brinnande byggnaden ligger, bör slangens korsa gatan nära brandplatsen. Fordon kan därigenom färdas fram till brandplatsen utan att behöva köra över slangens. Vidare kan slangens effektivare övervakas.

Tänk på att

- slang som korsar en gata skall läggas tvärs (vinkelrätt) över gatan,
- slangen om möjligt bör korsa gatan nära brandplatsen.

Svar till bild 3. Grenröret placeras som regel utanför det brinnande objektet och på plats som är lämplig med hänsyn till att det skall kunna betjänas snabbt.

Tänk på att

- grenröret som regel bör placeras utanför ingångsdörren till det objekt, i vilket ledningen skall dragas in,
- grenröret placeras vid den stegen, uppför vilken ledningen skall dragas,
- grenröret endast i undantagsfall tages in i byggnad (tex om manöverslangens kommer att överstiga 2 längder, så att tryckfallet ej blir för stort).

Svar till bild 4. Slang skall läggas ut så att den ej blir vriden (snodd) eller får skarpa böjningar. Slang som drages runt tex ett hus-hörn får skarp krök. Släpps vatten på i en ledning, som ligger i skarpa böjningar eller är snodd kan det uppstå kinkar, som hindrar eller stoppar vattnets transport genom slangens.

Tänk på att

- slang läggs i stora böjar vid riktningsändringar,
- slang läggs så att den ej snor sig,
- slangen fylls långsamt (63 mm slang rymmer ca 3 l/met och 76 mm slang ca 6 l/met).

Svar till bild 5. Även om en slang sköts omsorgsfullt kan skador uppkomma på den. Brister i tråd blir belastningen givetvis större på de intilliggande trådarna. Om fler trådar brister vidgas hålet och slangens kan sprängas. Sättes en slangbinda över hålet avlastar den väven och hålet förhindras att vidga sig. Vidare minskas friktionsförlusterna i slangens. Använd slangbinda av metall, som avlastar trycket mot väven.

Tänk på att

- slangbindan hindrar hålet att vidga sig,
- slangbinda kan förhindra att vattenskadorna uppstår genom läckage,
- onödiga vatten- och friktionsförluster — som kunna äventyra ett gott släckningsresultat — undvikas.

Statens Brandinspektion

Cirkulär nr 21

med anvisningar angående oljeeldningsanläggningar har utkommit i en tredje omarbetad utgåva.

Några mera omfattande ändringar rör det sig inte om. Ett par avsnitt i anvisningarna inrymmer förändringar av övervägande formell natur för att nå överensstämmelse med den nya byggnadslagstiftningen. Bland nyheterna kan nämnas:

"Vid anordnande av cistern på lägre nivå än markplanet tages erforderlig hänsyn till risken för statiskt övertryck i cistern vid påfyllning."

"Fristående lådformig stål-cistern bör ej placeras i sådant källarrum, som ligger lägre än översta källarplanet."

"Ingår underjordisk cistern i oljeeldningsanläggning, täckes cisternen först sedan kontroll av densamma ägt rum."

BYRÅINGENJÖR - Ae 21

Kungl flygförvaltningen ledigförklarar härmed en tjänst såsom extra ordinarie byråingenjör i lönegrad Ae 21 (begynnelselön fn 2 136 kr/mån) vid underhållsavdelningen, driftbyråns fordonssektion. Viss tids provtjänstgöring såsom extra tjänsteman kan ifrågakomma.

Arbetsuppgifter: Att som detaljchef i första hand ansvara för alla materielfrågor, som berör flygvapnets brandförsvar, räddnings- och bärgningsmateriel. Denna del av arbetet omfattar bl a uppgörande av specifikationer för upphandling, besiktning och prov med materielen. Vidare skall från leverantörerna erhållat tekniskt underlag bearbetas och sammanställas till instruktioner enligt flygvapnets standard.

Då flygvapnets brandförsvar i huvudsak är inriktat på bensin-, olje- och metallbränder erfordras goda kunskaper om sådana släckningsmedel som skum och pulver.

I andra hand skall innehavaren av tjänsten inspektera och utbilda i tjänstegrenen.

Fordringar: Sökande bör ha lämplig teknisk utbildning samt brandchefsutbildning kat. I eller motsvarande. Fordonskännedom samt kunskap om militär organisation, speciellt flygvapnets, räknas som merit.

Till Kungl flygförvaltningen ställd ansökan, märkt "UH 203", med uppgift om tidigaste tillträdesdag (uppsägningstid), vpl nr och civilstånd samt åtföljd av åldersbetyg, styrkt meritförteckning och betygsskrifter, skall vara Kungl flygförvaltningens personalkontor, Stockholm 80, tillhanda senast den 6 september 1961. Läkarintyg insändes efter anfordran.

Närmare upplysningar lämnas av förste byråing Björkman tfn Stockholm 010/67 04 70 (riks 67 09 20).

Kungörelse.

Under förutsättning att stadsfullmäktige beslutar medgiva tjänstens återbesättande kungöres härmed tjänsten som vice brandchef i lönegrad A 16, ortsgrupp 3 vid Karlskrona stads brandkår till ansökan ledig.

Kompetensvillkor: Brandchefs kurs kat. I.

Fria uniformspersedlar enligt gällande beklädnadsplan.

Befattningshavaren är skyldig bebo anvisad tjänstebostad och härför erlagga fastställd hyra samt ställa sig till efterrättelse för tjänsten gällande bestämmelser i brandlag, brandstadga, stadens brandordning, tjänste- och pensionsreglementen jämte de ändringar däri, som kunna komma att beslutas.

Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare likartad tjänst, skall göra framställning härom i ansökan.

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg och de handlingar, sökanden önskar åberopa, skall vara inkommen till brandchefen senast den 2. september 1961.

Upplysningar om tjänsten lämnas av brandchefen, tel. 190 10.

Karlskrona Stads Brandstyrelse.

Tjänsten som Brandmästare

tillika vice brandchef

vid Avesta brandkår kungöres härmed, under förutsättning av stadsfullmäktiges beslut om återbesättande av tjänsten, till ansökan ledig.

Tjänsteinnehavaren skall hava genomgått brandmästarekurs kat. I vid Statens brandskola. Tjänsten är placerad i lönegrad A 15.

Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna tidigare tjänst, skall göra framställning därom i ansökan.

Beklädnadsersättning utgår med 525: — kr. per år.

Därefter staden går i författning att bygga tjänstebostäder för brandkårens personal, blir tjänsteinnehavaren skyldig bebo sådan.

Blivande innehavare av tjänsten är skyldig ställa sig till efterrättelse för befattningen gällande eller kommande tjänsteföreskrifter, pensions- och tjänstereglemente samt kommunala förhållingsordningen.

Till brandstyrelsen i Avesta ställd ansökan åtföljd av styrkt meritförteckning och övriga handlingar, som önskas åberopas skola senast tre veckor efter denna dag hava inkommit till brandchefen i Avesta. Upplysningar angående tjänsten m. m. lämnas av brandchefen tel. 0226/520 40.

Avesta den 15 augusti 1961

Brandstyrelsen.

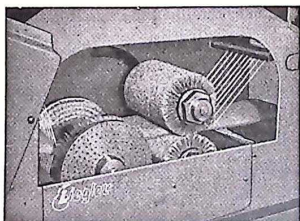
Ziegler - Elektro - Slangtvättningsmaskin

Nr 179 vilken bygger på över 30 års utvecklingsarbete är levererad bl a till:

Örebro brandkår
Göteborgs brandkår
Sundsvalls brandkår
Karlstads brandkår
Laxå brandkår
Strängnäs brandkår
Pajala brandkår
Sköns brandkår
Älvsbyns brandkår
Avesta brandkår
Bolklyka-Grödinge brandkår
Huskvarna brandkår
Landskrona brandkår
Hedesunda brandkår
Söderala brandkår

Ängelholms brandkår
Lunds brandkår
Eskilstuna brandkår
Jönköpings brandkår
Osby brandkår
Uddevalla brandkår
Arvidsjaurs brandkår
Eksjölands brandkår
Svalö brandkår
Svärdsjö brandkår
Häverö brandkår
Piteå brandkår
Saltjöbadens brandkår
Åsele brandkår
Säffle brandkår
Åls brandkår

Melleruds brandkår
Lidköpings brandkår
Växjö brandkår
Svenljunga brandkår
Marinens skyddstjänst-
skola
Korsnäs AB, Gävle
SKF, Göteborg
AB Nynäs Petroleum,
Nynäshamn
SKF, Hofors Bruk,
Hofors
Eskilstuna stads Bygga-
nadskontor
AB Bofors Nobelkrut

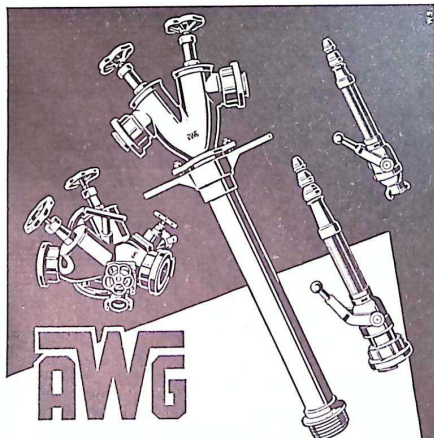

Levereras även för stationär placering med enbart bottenplatta och utan körställning.

Försäljning genom landets ledande brandredskapsföretag.
Informationer kunna även inhämtas från Zieglers verksamhetsrepresentant i Sverige

EWERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP - Vagnhärad Tel. 0156/10029

AWG BAVARIA ZIEGLER
då det gäller all slags brandmateriel

BRANDARMATUR ENLIGT S M S
KORROSIONSBESTÄNDIG LÄTTMETALL

Leverans genom landets brandredskapsföretag
Verksrepresentant:

EWERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP - Vagnhärad Tel. 0156/10029

SUPERTYFON[®]
för brandalarm

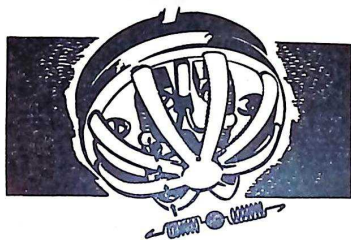
Stor hörbarhet.
Ringa luftförbrukning.
Oberoende av elektrisk ström.
Drivas från fristående behållare eller befintlig tryckluftledning.

KOCKUMS
MEKANISKA VERKSTADS AB • MALMÖ
GRUNDAT 1840

Teknisk Triumf

*vdv termokontakt
för automatiskt brandalarm
är oöverträffad*

**SENSATIONELLT
SNABBUTLÖSANDE**

**UTBYTBARA
SMÄLTJÄDRAR GER
STÄNDIG BRANDBEREDSKAP**

AUTOMATISKT BRANDALARM A-B

18 års erfarenhet

FABRIK och HUVUDKONTOR

MALMKÖPING

Tel. växel 338

STOCKHOLM

S:t Eriksgatan 66, Tel. 32 79 75

GÖTEBORG

Fabriksgratan 4, Tel. 15 80 41

MALMÖ

Amiralsgatan 14, Tel. 365 06

Handbok för brandbefäl

Los Angeles brandkår har gett ut en "Fire Officer's Guide" (Handbok för brandbefäl). Boken föreligger som ringpärmsutgåva i fickformat.

Brandchef W. Miller, L. A., slår i förordet fast att man numera fordrar av en brandman att han omedelbart skall uttrycka till nödlägen av skiftande karaktär. Brandsläckning är bara ett av hans problem; allmänheten betraktar honom som en hjälpare vid varje slag av besvär. Därför är det inte ovanligt att han blir anlitad vid översvämmade källare, drucknings-tillbud, ras, tågurspårning, brutna gasledning, läckor i kylanläggningar, människor instängda i hissar, självmordsförsök, explosioner och ett otal andra nödlägen.

Mr Miller anför vidare att även med många års erfarenhet och studier kan det vara svårt att ögonblickligen dra sig till minnes den stora mängd detaljer och förfaranden, som beskrivas i de talrika förekommande handböckerna och andra i samband därmed stående data beträffande eget uttryckningsområde. Det är ännu svårare att snabbt överföra erforderliga upplysningar till den som träder i hans ställe om han skulle bli skadad, sättas ur tjänst, vara på semester osv. Även om vi också antar att den gamle erfarne brandmannen har alla dessa data "i huvudet" så skulle det ändå vara till stor hjälp för den unge och oerfarne att ha tillgång till sådana upplysningar "i fickan" tills han inte längre behöver en handbok av detta slag.

Boken har bl a alfabetisk innehållsförteckning t ex: "Baby on the way", "Basements flooded", "Bath tube, person stuck in", "Bomb scare", Boxes (in response area)". Ett femtontal figurer underlättar förståelsen av de 148 sidorna. Boken försäljes av Parker & Son, Inc., 241 East Fourth St., Los Angeles 12, California, U.S. för \$ 3.00.

Nils Friman.

Notiser

Standardisering av brandmateriel.

Ny reviderad standard å viss brandmateriel föreligger nu i utgåva 2 enligt följande:

Standardblad SMS 1150—1152, 1154—1155 och 1157—1160, som behandlar *slangkopplingar för tryckslang* av dimensioner 51, 63 och 76 mm med blad för kopplingarnas olika detaljer. Vidare SMS blad 1163, som avser *grenrör*, 63 mm, med uttag 63 och 32 mm, blad SMS 1165, som behandlar 63 mm *avstängningsventil (snedsätes-)*, samt blad SMS 1175 med ändrad standard för *lock för 63 mm slangkoppling*.

Statens Brandkola

Följande elever har med godkända betyg genomgått Brandförmanskurs kat I (11/1—28/4 1961):

Rune Andersson, Arvika, Lennart Boman, Borlänge, Sven Holmström, Falkenberg, Tryggve Johansson, Göteborg, Arne Nilsson, Göteborg, Åke Norberg, Göteborg, Per-Olof Thorn, Göteborg, Olle Elofsson, Hudiksvall, Sören Nilsson, Järfälla, Wilgoth Fransson, Kalmar, Bror Otto Jansson, Karlshamn, Rolf Engström, Karlstad, Torsten Berg, Kristinehamn, Per-Bruno Eriksson, Luleå, Olle Friberg, Lund, Per Wargclou, Mariestad, Per Lindell, Sollentuna, Ingvar Stråhl, Solna, Arne Bjärnek, Stockholm, Olof Hedin, Stockholm, Erik Lindvall, Stockholm, Sigvard Ahlén, Stockholm, Edvin Ranered, Umeå, Sven Fransson, Väster-
vik, Evald Jakobsson, Växjö.

Brandmästare- och brandförmanskurs kat II (16/1—4/2 1961)

Håkan Waern, Arboga, Erik Alrik Björk, Boden, Erik Vilhelm Eriksson, Boden, Per Gunnar Öberg, Boden, Gunnar Lindgren, Enköping, Roland Erixon, Flen, Lennart Gustafsson, Gnesta, Mauritz Carlsson, Göteborg, Elias Eriksson, Malung, Astor Lundquist, Nybro, Erik Starck, Osby, Lennart Edlund, Oxelösund, Gunnar Hultman, Paskallavik, Daniel Bildt, Rosersberg, Ronnie Karlsson, Skänninge, Knut Erik Rosenqvist, Strömsnäsbruk, Bernhard Zens, Torshälla, Sten Johansson, Tranås, Leif Hedberg, Ulricehamn, Rune Iwerbäck, Ulricehamn, Einar Ljungberg, Upp-
lands Väsby, Gunnar Dahlin, Varberg, Bo Hallberg, Varberg, John Roland Larsson, Örebro.

Brandchefskurs kat II (2/5—10/6 1961)

Pentti Kallio, Dala-Järn, Stig Svensson, Filipstad, Sivert Persson, Handen, Åke Bjälvelindh, Karlskoga, Otto Sixten Pettersson, Knivsta, Erik Olsson, Kumla, Folke Hedqvist, Krokem, Karl-Gustav Assmundsson, Krylbo, Karl-Erik Hjelm, Ljungsbro, Harry Elov Fransson, Ljungsbro, Gunnar Thegerström, Mönsterås, Nils Knutsson, Nynäshamn, Sten Åke Nyström, Orsa, Bengt Andersson, Skönsberg, Bengt Berggren, Stöde, Alvar Larsson, Tierp, Åke Johansson, Vansbro, Allan Pettersson, Visby, Hilding S. Johansson, Vislanda.

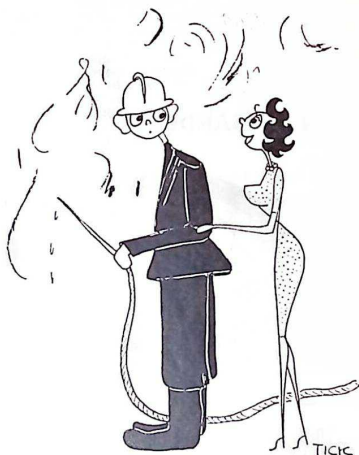
Dessutom har följande elever genomgått Brandförmanskurs kat I, 2. perioden, (6/2—10/5 1961)

Arne Andersson, Bollnäs, Bernt Andersson, Sundby-
berg, Ulf Bergkvist, Väster-
vik, Johnny Dahlén, Göte-
borg, Henning Drugge, Röd-
dugg, Roland Ericsson,
Karlskoga, Sven Hammarstedt, Väster-
vik, Bertil Hans-
son, Stockholm, Rune Johansson, Folkärna, Lars-
Göran Larsson, Lund, Lennart Larsson, Stockholm,
B. Einar Löfgren, Halmstad, Per Magnusson, Broby,
Ulf Norgren, Älvsjö, Claes Rudberg, Malmö, Conrad
Scherman, Stockholm, Claes Thorell, Eskilstuna, Nore
Wall, Uppsala, Olov Wennerberg, Segeltorpa.

Repetitionskurs för brandchefer kat II (27/2—11/3 1961)

Roalf Sundström, Boden, Ernst Sabelström, Djurs-
holm, Sven Andersson, Enköping, Arne Söderberg,

Frövi, Sven-Olof Ahlm, Gislaved, Greger Åberg,
Gustavsberg, Nils Andersson, Lyckeby, Ragnar Bro-
ström, Lindsberg, Einar Elgström, Märsta, Rune Tap-
per, Ronneby, Ebbe Redander, Skultuna, Sture Lars-
son, Stockholm, Birger Strid, Stockholm, Douglas
Raae, Sölvesborg, Henry Johnsson, Strängnäs, Thure
Andersson, Svartå, Gunnar Hermansson, Uddevalla,
Nils Nicander, Vimmerby, Henry Bergström, Virse-
rum, Arne Sundqvist, Ärtadaberg.

— Jag känner mig så pyromantisk när jag ser dej i uniform!

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkärernas Riksförbund
Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 8:— kr/år. Vid samtidig
beställning av minst 5 ex. = 7:— kr/år.
(Likvid sändes till Brandkärstidskrift,
Jakobsgr 14, Stockholm. Postgiro 48 70.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Brandchef A.
Ekberg, S. Promenaden 46, Norrköping,
Tel 011/293 70.

Annonschef: Förbundsdirektör A. Hegen, Jakobs-
gatan 14, Stockholm C. Tel 010/10 50 25.

OBS! Annonssmanuskript måste vara annons-
chefen tillhanda senast den 20 i månaden
före den, då annons önskas inför.

Från vårt förlag har utgivits

1956	BRANDPUMPAR
av H. A:son Moberg	85 sidor kr 3:—
1959	ELD och BRAND
av S. Hultqvist & G. Persson	66 sidor kr 3:50
1959	FLYGPLANSSLÄCKNING
av A. Stålemo	43 sidor kr 3:—
1960	BRANDFARLIGA KEMIKALIER; VÄTSKOR,
GASER m m
av G. Bergström & G. Persson	77 sidor kr 4:—
1960	NÅGOT OM KARTOR
av T. Böös	69 sidor kr 5:—
1960	SLÄCKNINGSVÄRKAN och SLÄCKNINGSMEDEL
av S. Hultqvist & G. Persson	85 sidor kr 6:—
1960	VI SKALL BYGGA EN BRANDSTATION
av I. Strömdahl	31 sidor kr 2:—

Porto + varuskatt tillkommer

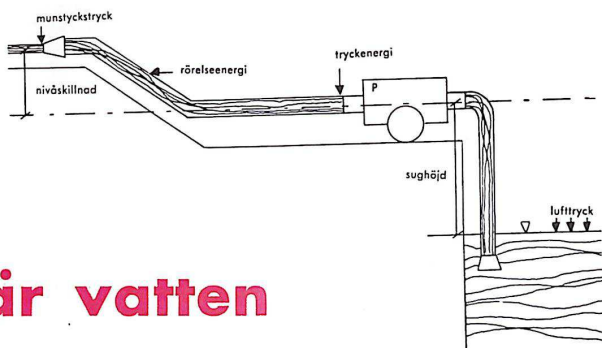
SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Jakobsgatan 14
STOCKHOLM C

Postgiro 48 70
Telefon 010/21 36 06

NYTT BILDBAND med **FÄRG** och BROSCHYR i SVART

När vatten transporteras.....

"Men..."

Bandet skulle dock icke täcka föreliggande krav på lättfattlighet om det inte kompletterades med ett texthäfte med enkel, förklarande text. Och det är vad som också finns.

Texthäftet har utformats som en 32-sidig publikation — en broschyr — ..." skriver Ek i Brandkårstidskrift.

Pris bildband i färg 25 bilder kr 46:—
illustrerad broschyr kr 2:50

SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Jakobsgatan 14
STOCKHOLM C

Postgiro 48 70
Telefon 010/21 36 06

Använd tidskriftens beställningslista

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
Yrke 1961

20. OKT. 1961

LUND